

Ügyiratszám: NAIH-1843-1/2026.
Előzmény: NAIH-10674/2025.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

MONITORING JELENTÉSE

a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2024. évi közérdekű adatigénylés-teljesítési gyakorlata tekintetében elvégzett monitoring-ellenőrzése tárgyában

A monitoring eljárás

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 71/D. § (1) bekezdése alapján hivatalból indított vizsgálata keretében monitoringeljárást folytatott a **Bükki Nemzeti Park Igazgatóság** (a továbbiakban: ellenőrzött szerv) közérdekű és közérdekből nyilvános adatok átláthatóságára és az ezen adatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó követelmények teljesítésének nyomon követése érdekében.

Az Infotv. 71/D. §-ban előírt **ellenőrzés célja** a Tanács végrehajtási határozata a Magyarország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló, 2022. december 15-i (EU) (ST 15447/22 INIT; ST 15447/22 ADD 1) végrehajtási határozat módosítása {SWD(2023) 384 final} C9.R26.), az átláthatóság és a közérdekű információkhoz való hozzáférés javítása c. Reformjában szereplő 231., 232., 233 sz. mérföldkövek teljesítése volt.

Az Infotv. 71/D. § (1) bekezdésében meghatározott, 2024. január 1-jei hatállyal alkalmazandó *monitoring-ellenőrzés* keretében a Hatóság *a közfeladatot ellátó szerveknél*, a helyi önkormányzatoknál és a köztulajdonban álló gazdasági társaságoknál a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok átláthatóságára és *a közérdekű és közérdekből nyilvános adatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó követelmények teljesülését* a Hatóság – e törvényben foglalt egyéb feladat- és hatásköreinek gyakorlása mellett – a szervek által a Hatóság részére a (4) bekezdésben foglalt adatszolgáltatás alapján, évente két alkalommal *ellenőrzi*.

Az Infotv. 71/D. §-ban foglalt, 2024. január 1-jei hatállyal alkalmazandó *monitoring-ellenőrzésre* vonatkozó rendelkezések a Hatóság eljárására állapítanak meg rendelkezéseket a hatáskörök hatékonyabb gyakorlása érdekében. A közérdekű és közérdekből nyilvános adatok átláthatóságára és a hozzáférés biztosítására vonatkozó *követelmények teljesítésére irányuló cél* jelöli ki a Hatóság monitoringeljárása során folytatandó *ellenőrzés* értelmezési tartományát. A monitoring az irányítás eszközeként az intézkedés kimenetelének és a célok megvalósításának nyomon követését jelenti¹.

Az Infotv. 71/D. § (1), (4)-(7) bekezdései értelmében a Hatóság monitoring-tevékenységének célja a *közérdekű és közérdekből nyilvános adatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó követelmények realizálásának vizsgálata* a közérdekű adatigénylések teljesítésének és az éves kötelező adatszolgáltatás adatainak összevetésével, ellenőrzésével **és az ellenőrzés tapasztalatai alapján javaslatok megfogalmazása** a követelmények teljesítésének optimalizálására.

¹ Hajdu Szilvia: A kormányzást megalapozó közszolgálat-fejlesztés, „Monitoring és értékelés”, KÖFOP-2.1.2-VEKOP-15-2016-00001, 2020., from: <https://fejlesztესiprogramok.uni-nke.hu/document/fejlesztესiprogramok-uni-nke-hu/monitoring-és-ertekeles-hajdu-szilvia-1.original.pdf>

A Hatóság az eljárás során adatokat, információkat kért az ellenőrzött szervtől annak érdekében, hogy feltérképezze a közérdekű adatigénylések teljesítésének gyakorlatát, megvizsgálhassa a követelmények teljesítését, majd javaslatot tegyen az intézkedések javítása érdekében.

I. Az eljárás megindítása

A Hatóság monitoring eljárása keretében áttekintette a 2024. év vonatkozásában megküldött, az ellenőrzött szervhez benyújtott és abból teljesített, valamint elutasított közérdekű adatigényléseket, az elutasítások okait is megjelölő adatszolgáltatást.

Az ellenőrzött szerv által teljesített, NAIH-1759/2025. ügyiratszámú adatszolgáltatás adatai szerint:

1. félév:

Beérkezett közérdekű adatigénylések száma: 2

A beérkezett adatigénylésekben megismerni kívánt adatkörök száma: 2

Ebből teljesített: 2

Elutasított: 0

A benyújtott adatigénylések teljesítéséhez szükséges napok átlagos száma: 15.

2. félév:

Beérkezett közérdekű adatigénylések száma: 0

A Hatóság az adatszolgáltatásban foglalt adatok alapján indított monitoringeljárása során megkereste az ellenőrzött szervet.

II. A Hatóság vizsgálata

II.1. A monitoring eljárás törvényi keretei

A Hatóság monitoring eljárásában az Infotv. 71/D. § (1) bekezdésében meghatározott feladata alapján a közfeladatot ellátó szervnél a közérdekű és közérdekből nyilvános adatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó **követelmények teljesülését ellenőrzi a szervek által a Hatóság részére a teljesített éves adatszolgáltatás alapján.**

Az Infotv. 71/D. § (4) bekezdése alapján a Hatóság részére minden évben január 31-éig teljesítendő adatszolgáltatásban közzéadandó adatok körét a következőképp állapítja meg:

A szerv adatot szolgáltat

- a) a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismerése iránti igények teljesítésének és megtagadásának számáról és a megtagadások jellemző indokairól,
- b) a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismerése iránti kérelmek teljesítéséhez szükséges napok átlagos számáról, valamint
- c) a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok közzétételének elérhetőségéről.

Az Infotv. 71/D. § (5) bekezdése szerint a *Hatóság az ellenőrzés lefolytatása érdekében az ellenőrzött szervektől adatokat igényelhet.* Az ellenőrzött szervek az adatkérésnek a megkeresés kézhezvételétől számított 8 napon belül kötelesek eleget tenni.

Az Infotv. 71/D. § (7) bekezdésének megfelelően a Hatóság az ellenőrzött szervek részére – a közérdekű és közérdekből nyilvános adatok átláthatóságára és a közérdekű és közérdekből nyilvános adatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó követelmények teljesülése érdekében – *javaslatokat fogalmazhat meg.* A javaslattal érintett szerv vezetője a szükséges intézkedések végrehajtása érdekében intézkedési tervet készít, és azt a javaslat kézhezvételétől számított 15 napon belül a Hatóság részére megküldi.

II.2. Az adatszolgáltatás adatai és a megkeresésre megküldött adatigénylések összevetése, ellenőrzése

Az ellenőrzött szerv 2025. május 29-én kelt tájékoztatása és a megküldött iratanyag alapján 2024-ben két közérdekű adatigénylés érkezett. Az ellenőrzött szerv tájékoztatása szerint *2024-ben nem történt közérdekű adatigénylés-elutasítás*, ennek következtében az adatigénylők jogorvoslással nem fordultak sem a Hatósághoz, sem bírósághoz, továbbá a költségtérítés megállapítására sem került sor.

II.2.1. A beérkezett közérdekű adatigénylések

A beérkezett közérdekű adatigénylések száma: 2

A beérkezett közérdekű adatigénylések számát az Infotv. 71/D. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezésének és az adatszolgáltatásban megjelölt adatok körülírásának értelmezési lehetőségei meghatározták.

A Hatóság megállapította, hogy az adatigénylések tartalmi minősítése mindkét ügyben az Infotv. vonatkozó rendelkezéseinek megfelelő volt az Igazgatóság eljárásaiban.

II.2.2. A beérkezett adatigénylések teljesítésének gyakorlata

A beérkezett adatigénylésekben megismerni kívánt adatkörök száma: 2

Ebből teljesített: 2

Elutasított: 0

A **311/2024.** iktatószámú adatigénylésben az adatigénylő egy bizonyos napon, adott terület hajtóvadászat céljából való bérbeadási dokumentumainak kiadását, a megrendelő társaságok megnevezését kérte. Az ellenőrzött szerv az adatigénylést nemleges adattartalommal teljesítette. Az adatigénylő konkretizáló kérdésére az ellenőrzött szerv további tájékoztatást adott arról, hogy a megjelölt napon vadászati célból nem kezdeményezett területlezárást, valamint javasolta a kérdés konkrét megválaszolásához a hatáskörrel rendelkező vármegyei vadászati hatóság, illetve az érintett területen vadászatra jogosult szervezet megkeresését.

A **606/2024.** iktatószámú adatigénylésben az adatigénylő konkrét ügyszámmal megjelölt helyszínrajz, a kapcsolódó Natura-2000 területek országos ökológiai hálózat övezetei, tájképvédelmi övezet, országos jelentőségű természeti emlékek törvény erejénél fogva védelem alatt álló értékekkel kapcsolatos adattal kiadását kérte. Az ellenőrzött szerv az adatigénylést a kért adattartalom kiadásával teljesítette.

II.2.3. Eljárási kérdések

A benyújtott adatigénylések teljesítéséhez szükséges napok átlagos száma: 15.

A **311/2024.** iktatószámú adatigénylés 2024. január 19-én érkezett az ellenőrzött szervhez, amelyre az 2024. január 29-én és 2024. január 30-án adott tájékoztatást.

A Hatóság megállapította, hogy az ellenőrzött szerv az adatigénylést a 15 napos ügyintézési határidő betartásával teljesítette.

A **606/2024.** iktatószámú adatigénylés 2024. február 8-án érkezett az ellenőrzött szerv központi e-mailcímére. Az adatigénylő kérelmében az adatok megküldéséhez téves e-mailcímet adott meg, amelyre tekintettel a 2024. február 19-én az Igazgatóság a téves e-mailcímre megküldött tájékoztatása nem volt hozzáférhető az adatigénylő részére. Az adatigénylő 2024. március 8-án küldött változatlan tartalommal megküldött közérdekű adatigényléshez kapcsolódó tájékoztatást az Igazgatóság 2024. március 13-án a helyes e-mailcímre megküldte.

A Hatóság megállapította, hogy az ellenőrzött szerv az adatigénylést a 15 napos ügyintézési határidő betartásával teljesítette, azonban az adatigénylő tévesen megadott e-mailcíme miatt a tájékoztatást az adatigénylő – önhibájából – a határidőt meghaladva kapta kézhez.

II.3. Az eljárásrend

Az ellenőrzött szerv megküldte a közérdekű adatok megismerésének rendjéről szóló 4166/2023. számú igazgatói utasítást.

A Hatóság monitoring vizsgálata keretében megállapította, hogy az utasítás 4. pontja értelmében az utasítás 2023. december 1-jétől volt hatályos, ezzel egyidejűleg hatályát veszítette az 2739/1/2020. számon kiadott – ezt megelőzően hatályos –, a közérdekű adatok megismerésének rendjéről szóló igazgatói utasítás.

A Hatóság megállapította, hogy az ellenőrzött szerv honlapján jelenleg is, a [kozerdeku-adatok-megismerese-2739-2020.pdf](#) URL-címen, a 2739/1/2020. számú – korábban hatályos – igazgatói utasítás érhető el.

A Hatóság javasolta a vizsgálat időtartama alatt hatályos a közérdekű adatok megismerésének rendjéről szóló 4166/2023. számú igazgatói utasítás honlapon való közzétételét és a hatályon kívül helyezett utasítás honlapról való eltávolítását.

A Hatóság az utasítás szövegezésének terminológiája alapján, az adatigény és adatszolgáltatás fogalmának szinonimaként való következetes használata kapcsán felhívja az Igazgatóság szíves figyelmét arra, hogy a Hatóság következetesen érvényre juttatott, töretlen álláspontja² és gyakorlata szerint **a közfeladatot ellátó szervezetek** szem előtt kell tartaniuk azt, hogy **nem szolgáltatást nyújtanak, hanem alapvető jog érvényesítésében működnek közre, amikor adatigénylés érkezik.**

Az **adatszolgáltatás** szakigazgatási tevékenység keretébe tartozó feladat, a **közérdekű adatigénylés intézménye** pedig Magyarország **Alaptörvénye** (a továbbiakban: Alaptörvény) VI. cikk (3) bekezdésében biztosított **közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való alapjog érvényesítését segíti elő.**

Az Alkotmánybíróság a 32/1992. (V. 29.) AB határozatában kimondta, hogy ezen alapjog *lehetővé teszi a választott népképviselői testületek, a végrehajtó hatalom, a közigazgatás jogszerűségének és hatékonyságának ellenőrzését, serkenti azok demokratikus működését.*

A fentiek alapján a Hatóság fontosnak tartotta kiemelni, hogy a megfelelő terminológia alkalmazása lehetővé teszi a különböző feladatkörökhöz tartozó, beérkezett beadványok, kérelmek, a közérdekű adatigénylések megfelelő minősítését, az esetleges elhatárolási problémák tisztázását és a kérelmek megfelelő intézését. Ezért a Hatóság javasolta az utasításban a terminológia szabatos, tartalomnak megfelelő módosítását és alkalmazását.

Ezt követően a Hatóság az Utasítás egyes rendelkezésekhez az alábbi megjegyzéseket, javaslatokat fűzte:

Az utasítás **19. b) pontja** szerint *a szóban előterjesztett igényt akkor lehet szóban teljesíteni, ha az igényelt adat az Igazgatóság munkatársainak nevére, beosztására, hivatali elérhetőségére vonatkozik.*

A Hatóság számos ügyben vizsgálta a közfeladatot ellátó szervezetek munkatársai személyes adatainak kiadhatóságát, köztük a kormánytisztviselők juttatásaira vonatkozó személyes adatok tekintetében is állásfoglalást³ adott ki. A vizsgált utasítás rendelkezésével kapcsolatban az alábbiakra hívta fel a figyelmet.

A nemzeti park igazgatóságok szervezeti és működési szabályzatának kiadásáról szóló 1/2020. (I. 24.) AM utasítás (a továbbiakban: AM utasítás) 1. mellékletének 1.7. pontja szerint **az igazgatóságoknál foglalkoztatott kormánytisztviselők jogviszonya a kormányzati igazgatásról**

²Átláthatósági kézikönyv, a KÖFOP-2.2.6-VEKOP-18-2019-00001 azonosító számú „Az információszabadság hazai gyakorlatának feltérképezése és hatékonyságának növelése” c. kiemelt projekt keretében készült, EX ANTE Tanácsadó Iroda Kft.- HBH Stratégia és Fejlesztés Kft.-NAIH, 2022., p. 29., from: https://infoszab.hu/sites/default/files/2022-12/Atlathatosagi_kezikonyv.pdf

³ NAIH/2019/7257/5. számú állásfoglalás

szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit.) alapján kormányzati szolgálati jogviszony. Az igazgatóságoknál foglalkoztatott **munkavállalókra a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) rendelkezéseit** a Kit. 278–279. §-ában meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni (kormánytisztviselők és munkavállalók a továbbiakban együttesen: munkatársak).

Az AM utasítás 1. mellékletének 15.1. pontja alapján az igazgatóságok Természetvédelmi Őrszolgálatai (a továbbiakban: **Természetvédelmi Őrszolgálat**) a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 25. §-a szerinti kijelölés alapján, a *fegyveres biztonsági őrsegről, a természetvédelmi és a mezei őrszolgálatról szóló 1997. évi CLIX. törvény, az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény, annak végrehajtási rendeletei, a természetvédelmi örökre, illetve őrszolgálatokra vonatkozó részletes szabályokról szóló 4/2000. (I. 21.) Korm. rendelet, valamint a Természetvédelmi Őrszolgálat Szolgálati Szabályzatáról szóló 9/2000. (V. 19.) KöM rendelet szerint működő, egyenruhával és szolgálati lőfegyverrel ellátott, hivatalos személynek minősülő tagokból állnak.*

A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: **Kit.**) 2. § (2) bekezdésének e) pontja szerint központi kormányzati igazgatási szerv a központi hivatal.

A Kit. 3. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a kormányzati igazgatás tisztségviselői kormányzati szolgálati jogviszonyban állnak. A Kit. 3. § (6) bekezdésének a) és b) pontja alapján kormányzati szolgálati jogviszonyban áll a szakmai felsővezető és a szakmai vezető. A Kit. 3. § (7) bekezdésének c) pontja szerint szakmai felsővezető a központi hivatal vezetője és vezetőjének helyettese.

A Kit. 173. § (1) bekezdése az adatkezelés szabályait a következők szerint határozza meg: a kormányzati igazgatási szerv köteles a kormánytisztviselőt tájékoztatni személyes adatainak kezeléséről. A kormányzati igazgatási szerv *a kormánytisztviselőre vonatkozó tény, adatot, véleményt* harmadik személlyel **csak törvényben meghatározott esetben vagy a kormánytisztviselő hozzájárulásával** közölhet.

A Kit. 2. § (2) bekezdése, 3. § (1) bekezdésének c) pontja, (6) bekezdése, (7) bekezdés c) pontja és a nemzeti park igazgatóságok szervezeti és működési szabályzatának kiadásáról szóló 1/2020. (I.24.) AM utasítás 1. mellékletének 1.7. pontja értelmében **a nemzeti park igazgatóságának tisztségviselői kormányzati szolgálati jogviszonyban állnak**, a jogviszonyra, az azzal kapcsolatos adatkezelésre a *Kit. szabályait* kell alkalmazni. Tekintettel arra, hogy *a jogviszonyt meghatározó jogszabályok, továbbá a nemzeti park igazgatóságoknál munkajogviszony, őrszolgálati jogviszony keretében dolgozó munkatársakra a vonatkozó ágazati jogszabályok nem tartalmazzak az adataik nyilvánosságára vonatkozó külön rendelkezéseket*, illetve a kormánytisztviselőre vonatkozó tény, adat, vélemény harmadik személlyel való közlésére a Kit. 173. § (1) bekezdése is törvényi rendelkezésre, valamint a kormánytisztviselő hozzájárulására utal, ezért – **az adatnyilvánosságot főszabályként rendező – az Infotv. 26. § (2) bekezdése alapján lehet az igazgatóságoknál foglalkoztatottak személyes adatainak nyilvánosságáról rendelkezni.**

Az Infotv. 26. § (2) bekezdése értelmében: „**közérdekből nyilvános adat** a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy **neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja.** A közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének tiszteletben tartásával terjeszthetők. A közérdekből nyilvános személyes adatok honlapon történő közzétételére az 1. melléklet és a közfeladatot ellátó személy jogállására vonatkozó külön törvény rendelkezései irányadók.”

A Hatóság számos ügyben kifejtett, töretlen álláspontja⁴ az, hogy *a munkatársak neve, beosztása, hivatali elérhetősége közérdekből nyilvános személyes adat*, amely a közfeladatot ellátó személyek feladatkörének ellátásával összefügg, ugyanakkor az Infotv. 26. § (2) bekezdése a közérdekből nyilvános személyes adatok esetében különbséget tesz az adatok megismerhetősége és az adatok terjesztése, illetve nyilvánosságra hozatala között. Ezen adatokat az Infotv. 26. § (2) bekezdésének figyelembevételével lehet közzétenni, vagyis bárki számára elérhető módon hozzáférhetővé tenni,

⁴ NAIH/2019/7257/5. számú állásfoglalás

például internetes honlapon. A közérdekből nyilvános személyes adatok a célhoz kötött adatkezelés elvének betartásával terjeszthetők, vagyis továbbíthatók harmadik személyek számára, erre egy ilyen adatokra irányuló közérdekű adatigénylés esetén az adatigénylő figyelmét is fel kell hívni.

Az utasítás 19. b. pontjában megjelölt adatok – *munkatársainak neve, beosztása, hivatali elérhetősége* – nyilvánosságát kizárólag az Infotv. 26. § (2) bekezdése alapján kell és lehet megítélni tekintettel arra, hogy az adatok nyilvánosságát elrendelő egyéb törvényi rendelkezést a jogviszonyokat szabályozó egyes jogszabályok nem tartalmazzák.

A Hatóság álláspontja a töretlen hazai információszabadság- gyakorlattal, illetve az Alkotmánybíróság korábbi döntéseivel⁵ illetve a NAIH/2015/7163/2/V számú állásfoglalással egyezően az, hogy **a személyes adatok a vezető beosztású kormányzati szolgálati jogviszonyban álló személyek esetében közérdekből nyilvánosak**, tekintettel arra, hogy a **nevükön, beosztásukon, feladat- és munkakörükön, vezetői megbízásukon kívül az illetményük, juttatásaik, illetve jutalmaik a közfeladatuk ellátásával közvetlenül összefüggenek, ami egyértelműen közérdekből nyilvánossá teszi ezeket az adatfajtákat.** Az adatok nyilvánosságát az Infotv. rendelkezéseinek betartásával biztosítani kell, azok közérdekű adatigénylés keretében megismerhetők.

Tekintettel arra, hogy **ezek az adatok a törvény rendelkezésénél fogva nyilvánosak, a vezető beosztású kormányzati szolgálati jogviszonyban álló személyek neve, beosztása és hivatali elérhetősége adható ki erre irányuló közérdekű adatigénylés esetén.**

A Hatóság álláspontja szerint tehát **az ellenőrzött szerv munkatársára vonatkozó szóbeli közérdekű adatigénylés csak a vezetők tekintetében teljesíthető** az Infotv. 26. § (2) bekezdése és 1. mellékletének I/3. pontja szerint, erre tekintettel javasolt az utasítás ezen pontjának megfelelő módosítása.

Az **utasítás 19. e) pontjában** szabályozza azt az adatigényt, amikor az *szóban teljesíthető, amennyiben „az adatigénylés arra irányul, hogy egy ügy folyamatban van-e; ebben az esetben azonban a szóbeli tájékoztatás nem terjedhet túl az eljárás tényének közlésén”.*

A Hatóság álláspontja szerint az itt szabályozott esetkör általános érdeklődés az ellenőrzött szerv szakigazgatási tevékenységébe tartozó ügy állásáról, amely az Infotv. fogalmi keretein belül nem értelmezhető, ezért az ilyen tartalmú érdeklődésre az általános szakigazgatási eljárási, ügyviteli szabályok keretében van lehetőség a válaszadásra. Tekintettel arra, hogy az eljárás felőli érdeklődés nem a közérdekű adatigénylés eljárásrendjének szabályozási keretébe tartozó esetkör, ezért a Hatóság a rendelkezés az utasításból való mellőzését javasolta.

Az **utasítás 21. pontja** szerint *amennyiben a kért közérdekű adat az Igazgatóság honlapján már közzétételre került, a válaszban az adatkérő figyelmét fel kell hívni erre a körülményre; a közzététel azonban nem mentesít a válaszadási kötelezettség alól.*

Az **utasítás 21. pontjában** szabályozott, a korábban az ellenőrzött szerv honlapján közzétett adatra irányuló közérdekű adatigénylés teljesítésével kapcsolatban a Hatóság az ellenőrzött szerv figyelmébe ajánlotta, hogy a Hatóság, valamint a bíróságok gyakorlatában kialakult követelmények értelmében⁶, ha az igényelt adatok a közfeladatot ellátó szerv rendelkezésére állnak és észszerű erőfeszítéssel az adatigénylő által kért formában átadhatók, akkor ezt a közfeladatot ellátó szervnek meg kell tennie. Ha a kért adat elektronikus formában már nyilvánosan elérhető, akkor a közfeladatot ellátó szerv **a közvetlen elérési útvonal megjelölésével** is teljesítheti az adatigénylést. **Amennyiben a világhálón már elérhető az igényelt adat, ebben az esetben fontos, hogy a közfeladatot ellátó szerv csak az adat elektronikus elérhetőségének a pontos megjelölésével teljesítheti az adatigénylést, tehát valamely honlapra mutató általános link megadása nem elegendő, ahogyan az sem, ha a közfeladatot ellátó szerv általánosságban utal arra, hogy az igényelt adat már megjelent például a sajtóban vagy már korábban feltöltötte azt a világhálóra.**

⁵ 443/D/2006. AB határozat, 408/B/2008. AB határozat, 3483/2023 (XI.7.) AB határozat

⁶ Átláthatósági kézikönyv, a KÖFOP-2.2.6-VEKOP-18-2019-00001 azonosító számú „Az információszabadság hazai gyakorlatának feltérképezése és hatékonyságának növelése” c. kiemelt projekt keretében készült, EX ANTE Tanácsadó Iroda Kft.- HBH Stratégia és Fejlesztés Kft.-NAIH, 2022., p. 30., from: https://infoszab.hu/sites/default/files/2022-12/Atlathatosagi_kezikonyv.pdf

A Hatóság a fentiekre tekintettel javasolta a rendelkezés pontosítását.

Az **utasítás 26. pontja** szerint *a jogi és igazgatási osztályvezető ellenőrzi, hogy a beérkező postai küldemények, illetve elektronikus üzenetek közérdekű adatigényletnek minősülnek-e. Nem minősül közérdekű adatigényletnek az olyan beadvány, amely vizsgálat lefolytatását igényli.*

Az **utasítás 26. pontjában** szabályozott, beérkezett kérelmek minősítésére és elhatárolására vonatkozó rendelkezések között a **szabályozás nem tartalmazott rendelkezést** arról, hogy az ellenőrzött szerv, az adatkezelő a kérelmet, a közérdekű adatigényként előterjesztett beadványt annak tartalma alapján összességében is megvizsgálja többek között az alapján is, hogy **kérelem tartalmi minősítése alapján közérdekű adatigényletnek tekintendő-e** vagy általános tájékoztatáskérést tartalmaz, vagy más eljárásrendben kell arról intézkednie az ellenőrzött szervnek.

A Hatóság megítélése szerint az adatkezelő szervnek **a kérelmet tartalmilag és összességében is meg kell vizsgálnia**, amely rendelkezés szabályba foglalása a kérelmek megfelelő minősítését elősegítheti, ezért javasolt a rendelkezés kiegészítése.

Az **utasítás 49. pontja** szerint *az igény teljesítésének megtagadásáról, annak indokaival, valamint az igénylőt e törvény alapján megillető jogorvoslati lehetőségekről való tájékoztatással együtt, az igény beérkezését követő 15 napon belül írásban vagy - ha az igényben elektronikus levelezési címét közölte - elektronikus levélben értesíteni kell az igénylőt.*

Az **utasítás 49. pontjában** szabályozott elutasítás indokolásával kapcsolatban a Hatóság álláspontja szerint a teljesítmégmentagadás indokolásának esszenciális eleme – és a jóhiszemű joggyakorlás általános alapkövetelménye – a döntés alapjául szolgáló **jogszabályi rendelkezésre való hivatkozás**, amely az indokolás közérthetőségét és az adatigénylő további jogérvényesítését is segíti.

A Hatóság gyakorlatában következetesen érvényre juttatott álláspontja⁷ szerint, ha a közfeladatot ellátó szerv nem tud olyan **törvényes okot azonosítani**, amely miatt az igényelt adat nem adható ki, akkor köteles teljesíteni az adatigényletét. Arról pedig, hogy *pontosan milyen okból marad el az adatigénylet teljesítése, minden esetben a törvény által szabott határidőn belül köteles tájékoztatni az adatigénylőt. A tájékoztatásnak az adatigénylő által igénybe vehető jogorvoslati lehetőségekre is ki kell terjednie.* A közfeladatot ellátó szerv tehát mindig köteles a hozzá érkező adatigénylet érdemben megvizsgálni és *azt a teljesítés elmaradását igazoló törvényi ok hiányában köteles teljesíteni is.* A „teljesíts vagy indokolj” („comply or explain”) elv alkalmazásából következően a közfeladatot ellátó szerv minden esetben köteles érdemben megvizsgálni az adatigényletét, köteles gondosan mérlegelni az adatigénylet teljesíthetőségét és mindig köteles válaszolni az adatigénylőnek. A közfeladatot ellátó szerv hallgatása mindig törvénysértő.

Az **utasítás 49. és 51. pontjában** rögzített jogorvoslati lehetőségekről rendelkező előírások jogorvoslati lehetőségekről szólnak a 49. pontban, az 51. pont ugyanakkor csak a bírósághoz való fordulás lehetőségét szövegezi meg, a Hatósághoz való fordulás lehetőségét nem tartalmazza. Az indokolásnak fontos része a rendelkezésre álló **jogorvoslati lehetőségekről való tájékoztatás**, amelynek **teljesnek és informatívnak kell lennie, tartalmaznia kell a bírósági útra és a Hatósághoz fordulás lehetőségére, mint két lehetséges jogorvoslati eszközre vonatkozó tájékoztatást**, kitérve a hatáskörrel rendelkező bíróság és a keresetindítás határidejének pontos megjelölésére is.

A fentiek alapján a Hatóság javasolta a rendelkezés megfelelő módosítását.

Az **utasítás 50. pontjának** első fordulata szerint *az elutasított kérelmekről nyilvántartást kell vezetni, melyet minden év január 31-ig meg kell küldeni a Hatóság részére.*

⁷ Átláthatósági kézikönyv, a KÖFOP-2.2.6-VEKOP-18-2019-00001 azonosító számú „Az információszabadság hazai gyakorlatának feltérképezése és hatékonyságának növelése” c. kiemelt projekt keretében készült, EX ANTE Tanácsadó Iroda Kft.- HBH Stratégia és Fejlesztés Kft.-NAIH, 2022., p. 29., from: https://infoszab.hu/sites/default/files/2022-12/Atlathatosagi_kezikonyv.pdf

A Hatóság felhívta az ellenőrzött szerv figyelmét arra, hogy az Infotv. 30. § (3) bekezdése szerint az elutasított kérelmekről, valamint az elutasítások indokairól az adatkezelő nyilvántartást vezet, az Infotv. 71/D §. (4) bekezdése a minden évben január 31-éig teljesítendő kötelező adatszolgáltatásban nemcsak az elutasított igényekről, valamint az elutasítások indokairól kér adatszolgáltatást, hanem a teljesített adatigénylésekről is.

A Hatóság javasolta, hogy e rendelkezés tekintetében az ellenőrzött szerv módosítsa az utasítást az Infotv. hatályos rendelkezéseinek megfelelően.

A szabályozás további hiányosságként volt értékelhető, hogy az elutasítás olyan eseteiben, amikor a kért adatokkal az Igazgatóság nem rendelkezik (nem adatkezelő) vagy a nemleges adattartalommal való teljesítés esetén – **ahogy szabályozás hiányában is a 311/2024. iktatószámú ügyben az Igazgatóság megfelelően eljár** – a **tényleges adatkezelő személyéről tájékoztatni kell az adatigénylőt**. A Hatóság az igényelt közérdekű adatot ténylegesen kezelő szervezetre vonatkozó tájékoztatási kötelezettségről szóló ajánlásában⁸ rámutatott a Tromsø-i Egyezmény⁹ rendelkezéseire, melynek 5. cikkelye szerint a közhatalmi szervnek – amennyire ez észszerűen lehetséges – segítenie kell az igénylőt az igényelt közérdekű adatot tartalmazó irat azonosításában. *Ha a közhatalmi szerv nem rendelkezik az igényelt közérdekű adatot tartalmazó irattal vagy nincs hatásköre arra, hogy az adatigénylést teljesítse, akkor, ha ez lehetséges, az igénylőt tájékoztatnia kell arról, hogy mely hatáskörrel rendelkező közhatalmi szervhez fordulhat.* A fentiek alapján a Hatóság ajánlásában hangsúlyozta, hogy a közérdekű adatigénylések elbírálása és teljesítése során alkalmazott helyes és követendő gyakorlat – feltéve, hogy erre vonatkozó információval rendelkezik, különösen, ha a **tényleges adatkezelő jelenleg vagy korábban alárendeltségébe tartozik vagy tartozott, illetve a vonatkozó jogszabályok alapján az adatkezelő kiléte a szervezet által egyértelműen azonosítható** –, hogy a megkeresett szerv az adatigénylő számára az adatigénylés elutasításával és az érintettet az Infotv. alapján megillető jogorvoslati tájékoztatással egyidejűleg nyújtson további felvilágosítást a **tényleges adatkezelő személyéről**.

Végezetül az ellenőrzött szerv hatáskörébe tartozó szakigazgatási tevékenység során kezelt környezeti adatokkal kapcsolatban a Hatóság felhívta a figyelmet a környezeti adatok, mint speciális közadatok nyilvánosságára és a szabályozás szükségességére.

Az ellenőrzött szerv által folytatott **közérdekű adatigénylésekkel kapcsolatos eljárások iratanyagának áttekintése alapján megállapítható volt**, hogy a közérdekű adatigénylések tipikusan az Igazgatóság szakigazgatási tevékenységébe tartozó környezeti adatok kiadására irányultak (hajtóvadászati eseménnyel kapcsolatos bérbeadás, helyszínrajz, Natura-2000 adatállomány).

Tekintettel arra, hogy az ellenőrzött szerv feladat- és hatáskörében fellelhető adatokra vonatkozó adatigénylések **környezeti adatokra** is irányulhatnak, a Hatóság fontosnak tartja kiemelni, hogy az utasításnak ezen speciális adatkörökre vonatkozóan is kell, hogy szabályozást tartalmazzon.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 3. § (2) bekezdése szerint *a természetvédelemmel összefüggő e törvényben nem szabályozott kérdésekre, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) rendelkezéseit kell alkalmazni.*

A **környezeti információs jogok** fokozott alkotmányos védelmet élveznek. Az Alaptörvény XXI. cikkének (1) bekezdése alapján Magyarország elismeri és érvényesíti **mindenki jogát az egészséges környezethez**. Az Alkotmánybíróság a **28/1994. (V. 20.) határozatában** – az

⁸ A NAIH ajánlása az igényelt közérdekű adatot ténylegesen kezelő szervezetre vonatkozó tájékoztatási kötelezettségről, 2022., from: <https://www.naih.hu/informacioszabadsag-ajanlasok?download=505:a-nemzeti-adatvedelmi-es-informacioszabadsag-hatosag-ajanlasi-az-igenyelt-kozerdeku-adatot-tenylegesen-kezo-szervezetre-vonatkozó-tajekoztatasi-kotelezettsegrol>

⁹ Az Európa Tanács közérdekű adatot tartalmazó iratokhoz való hozzáférésről szóló Egyezménye, Magyarországon kihirdette: 2009. évi CXXXI. törvény, from: <https://www.naih.hu/tromsoi-egyezmény-ismerteto>

egészséges környezethez való jog értelmezése során – kifejtette, hogy bár az egészséges környezethez való jog alanyi jogi jellege nem állapítható meg, a környezetvédelem területén vannak olyan nem kifejezetten környezetvédelmi vonatkozású alanyi jogok, mint például a közérdekű adatok megismeréséhez való jog. **Az információs szabadság az egészséges környezethez való jog érvényesítésének egyik legfontosabb eszköze.**

A környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény kihirdetéséről szóló 2001. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: **Aarhusi egyezmény**) rendelkezik az adatok hozzáférhetővé tételéről, vagyis arról, hogy ezen adatok az Infotv. értelmében közérdekű adatnak minősülnek.

Az Aarhusi egyezmény preambuluma kinyilvánítja, – egyebek mellett – azt is, hogy egyezményhez csatlakozó felek, köztük Magyarország is, elismeri azt, hogy **a hatóságok a környezeti információt a közérdek szolgálatában birtokolják**, továbbá, hogy a nyilvánosság, illetőleg a szervezetek számára hatékony igazságszolgáltatási mechanizmusnak kell rendelkezésre állnia érdekeik védelme és a jogszabályok érvényesítése érdekében. Az Aarhusi egyezmény 2. cikkének 3. pontja szerint **környezeti információ** bármely írott, látható, hallható, elektronikus vagy egyéb formában megjelenő információt, melynek tárgya: a) a környezet elemeinek, úgymint a levegőnek és az atmoszférának, a víznek, a talajnak, a földnek, a tájképnek, a természetes élőhelyeknek, a biológiai sokféleségnek és összetevőinek, beleértve a genetikailag módosított szervezeteket is, illetve ezen elemek közti kölcsönhatásnak az állapota; b) tényezők, úgymint anyagok, energia, zaj és sugárzás, tevékenységek és intézkedések, beleértve a közigazgatási intézkedéseket, a környezetet érintő megállapodásokat, irányelveket, jogalkotást, terveket és programokat, amelyek befolyásolják vagy befolyásolhatják a fenti a) bekezdésben említett környezeti elemeket, valamint a környezeti döntéshozatalban felhasznált költség-haszon, továbbá egyéb gazdasági elemzések és becslések; c) az emberi egészség és biztonság állapota, az emberi élet, a kulturális helyszínek és az épített környezet állapota, olyan mértékben, amilyen mértékben ezeket befolyásolja vagy befolyásolhatja a környezeti elemek állapota, vagy ezen környezeti elemeken keresztül a b) bekezdésben említett tényezők, tevékenységek vagy intézkedések.

A Kvt. kimondja, hogy **mindenkinek joga van a környezeti információk megismerésére**, kijelöli az információ szolgáltatására kötelezetteket és a nyilvánosság körét, kinyilvánítja **a környezeti információ közérdekű adat jellegét**. A törvényi szabályozás kiterjesztette az információs alapjog érvényesülését olyan **garanciális előírások** meghatározásával, amelyek értelmében **a környezeti információ minden közfeladatot ellátó szervnél – államigazgatás, önkormányzati igazgatás, közszolgáltatás vagy környezettel kapcsolatos közfeladat esetében – elérhető kell, hogy legyen**. Ez alapján a Kvt. 12. §-a szabályozza a **környezeti adatokra vonatkozó tájékozódás, tájékoztatás és nyilvánosság** kérdéseit. A Kvt. 12. § (1) és (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseiben előírja, hogy a környezet védelmével kapcsolatos állampolgári jogok gyakorlása és kötelezettségek teljesítése céljából a közfeladatot ellátó szervek mindenki számára lehetővé teszik a környezet és az egészség lényeges összefüggéseinek, a környezetkárosító tevékenységek és azok fontosságának megismerését. **Mindenkinek joga van a külön jogszabályban meghatározott környezeti információkat – mint közérdekű adatokat – megismerni**. A Kvt. 12. § (3)-(4) bekezdései ehhez kapcsolódóan előírják, hogy az állami szervek, az önkormányzatok – kivéve a bíróságok és a jogalkotó szervek e minőségükben –, a környezethez kapcsolódó kötelezettséget, feladatot teljesítő vagy közszolgáltatást nyújtó, illetve az egyéb közfeladatot ellátó szervek vagy személyek (a továbbiakban: környezeti információval rendelkező szerv) feladatkörükben kötelesek a környezet állapotát és annak az emberi egészségre gyakorolt hatását figyelemmel kíséreni, igény esetén a rendelkezésére álló környezeti információt hozzáférhetővé tenni, rendelkezésre bocsátani, továbbá a környezeti információk külön jogszabályban meghatározott körét, illetve a birtokában levő vagy a számára tárolt információk jegyzékét elektronikusan vagy más módon közzétenni. **A környezeti információval rendelkező szerv biztosítja a nyilvánosság, illetve a környezeti információt igénylő számára, hogy a környezeti információ megismerésére vonatkozó jogosultságairól tudomást szerezzen, továbbá elősegíti a környezeti információhoz való hozzájutást.**

III. A Hatóság összegző megállapításai

A Hatóság méltányolta az ellenőrzött szerv közérdekű adatigénylés teljesítésére irányuló tevékenységét, a 2024. évben beérkezett adatigénylések Infotv. rendelkezéseinek megfelelő teljesítését.

A Hatóság álláspontja szerint a közérdekű adatigénylések elengedhetetlen feltétele, hogy az adatkezelő Igazgatóság utasítása az Infotv. – és a környezeti adatokra vonatkozó Kvt. – szabályaival koherens rendelkezéseket tartalmazzon. A Hatóság hangsúlyozta, hogy az igényes szabályozás megfelelő alkalmazása az adatigénylések jogszerű teljesítését elősegíti.

A Hatóság felhívta az ellenőrzött szerv figyelmét arra, hogy a közérdekű adatigénylések megfelelő teljesítéséhez a Hatóság tevékenysége során meghozott korábbi döntései, állásfoglalásai¹⁰, projektanyagai, gyakorlati útmutatói¹¹ és mintaszabályzata¹² támpontot adnak a megfelelő jogértelmezéshez és jogalkalmazáshoz, valamint a jelen ügyben a monitoring-tevékenység fókuszát jelentő közérdekű és közérdekből nyilvános adatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó követelmények teljesítésének optimalizálásához.

IV. Javaslat

A Hatóság a monitoring-ellenőrzés keretében feltárt hibák, hiányosságok, pontatlanságok jövőbeni kiküszöbölése érdekében a tankerületi központ számára – az Infotv. 71/D. § (7) bekezdése alapján – az alábbi javaslatokat tette:

- 1) A II.3. pontban vizsgált utasítás módosításra javasolt pontjait szíveskedjenek a kifejtettek figyelembevételével módosítani, a szabályozási hiányokat pótolni és a szükséges pontosításokat megtenni.
- 2) A Hatóság javasolta, hogy az ellenőrzött szerv a közérdekű adatigénylésekkel kapcsolatos eljárásai során tanulmányozzák a Hatóság <https://infoszab.hu> honlapjának gyakorlati útmutatóit, különös tekintettel a monitoringeljárásban hivatkozott „Átláthatósági kézikönyvet” és az „Önellenzést támogató »„compliance« útmutatót”, amelyek gyakorlati példákkal, jogértelmezéssel, magyarázattal segítik a helyes jogértelmezést és jogalkalmazást.

Az Infotv. 71/D. § (7) bekezdése alapján a fenti javaslatok realizálása érdekében a Hatóság 15 napos határidő tűzésével **intézkedési terv** készítését kérte az intézkedés tárgyának, felelősének és az intézkedés teljesítési határidejének megjelölésével.

VI. A monitoring-ellenőrzés lezárása

A Hatóság megkapta az ellenőrzött szerv hivatkozott ügyiratszámú, 2025. december 12-én kelt válaszában foglalt, az Infotv. 71/D. § (1) bekezdése alapján hivatalból indított monitoring eljárása keretében megfogalmazott javaslataira megküldött *intézkedési tervét*, amellyel *az ellenőrzött szerv* az Infotv. 71/D. § (7) bekezdése szerint *teljesítette a Hatóság* monitoringeljárásában megfogalmazott *valamennyi javaslatát* a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatokhoz való hozzáférés biztosítására vonatkozó követelmények teljesülése érdekében.

Az ellenőrzött szerv az adatigénylések teljesítési gyakorlata tekintetében az intézkedési tervben a megküldött javaslatokkal egyetértve a hatályos igazgatói utasítást a honlapján elérhetővé tette és a vizsgált utasítás módosítását helyezte kilátásba a szükséges pontosítások elvégzésével, a szabályozási hiányok pótlásával, továbbá a felelős kollegák a jövőben folyamatosan figyelemmel kísérik a Hatóság tevékenysége során meghozott döntéseit, állásfoglalásait, gyakorlati útmutatóit és a közérdekű adatigénylések eljárásrendjéhez kapcsolódó aktualizált mintaszabályzatát a helyes

¹⁰ <https://www.naih.hu/dontesek-infoszab-allasfoglalasok>

¹¹ <https://infoszab.hu/ajanlasok>

¹² [Aktualizált mintaszabályzat a közérdekű adatigénylések eljárásrendjéhez | Infoszab NAIH](#)

jogértelmezés és jogalkalmazás érdekében. Az ellenőrzött szerv a javasoltak végrehajtásának felelőseit kinevezte, *a teljesítés határidejeként az utasítás módosítására 2026. január 31-ét jelölte meg, a Hatóság gyakorlatának figyelemmel kísérésére pedig folyamatos határidőt állapított meg.*

A Hatóság az intézkedési tervet elfogadta, az ellenőrzött szerv 2024. évi közérdekű adatigénylés-teljesítési gyakorlatára irányuló **monitoringeljárását lezárta azzal, hogy az intézkedések teljesítését továbbra is figyelemmel kíséri.**

A Jelentés az Infotv. 59. § (3) bekezdése alapján nyilvános. A Hatóság jelentése az Infotv. 59. § (5) bekezdése értelmében bíróság vagy más hatóság előtt nem támadható meg.

Budapest, elektronikus aláírás és időbélyeg szerint

Dr. habil. Péterfalvi Attila
elnök, c. egyetemi tanár